

SZAKMAI BESZÁMOLÓ

Pályázati kiírás száma: 1/2009

Program elnevezése: Fogyasztók a hitelpiacon: viselkedés és szabályozás – konferencia

A támogatási szerződés száma: AL/1415/2010

Kedvezményezett neve: Széchenyi István Szakkollégium Alapítvány

Szakmai felelős neve: Vörös András

A Program befejezésének határideje: 2010. december 10.

A beszámoló csak részeredményre vonatkozik:¹ □

- 1. Ismertesse a Program megvalósításának menetét, írja le a végrehajtás egyes lépéseit és csatolja a végrehajtás során keletkezett fontosabb dokumentumokat! Sorolja fel a Program megvalósításában közreműködőket (a Kedvezményezett részéről vagy megbízása alapján)!**

A Program célkitűzései között két fő produktum létrehozása szerepelt. Az első egy a fogyasztói hitelezés problémáit viselkedési és szabályozási szempontból tárgyaló konferencia megszervezése, illetve – a konferenciához kapcsolódóan – egy kiadványkötet megjelentetése, amely a téma kurrens vonatkozásait tárgyaló néhány nemzetközi szakmai publikáció fordítását tartalmazza.

2010 tavasza és nyara során a konferencia és a kiadvány előkészítő munkái zajlottak. Időpont-egyeztetés folyt a meghívott előadókkal, akik között külföldi egyetemeken dolgozó magyar szakemberek is szerepeltek (Madarász Kristóf – London School of Economics; Cserne Péter – Tilburg University). Megállapításra került a konferencia október 5-i időpontja és helyszíne (Budapesti Corvinus Egyetem), megkezdődött a program pontos kialakítása, az előadásabsztraktok bekérése. Ezzel párhuzamosan kialakításra került az esemény honlapja, amely a <http://fogyhitel.szisz.hu> oldalon érhető el. A honlapot a szervezés és lebonyolítás során folyamatosan frissítettük, helyet kaptak a programterv mellett az előadások kivonatai is. A közvetlen előkészítés fontos része volt a konferencia hirdetése, amely főként elektronikus úton, kisebb részben pedig a Budapesti Corvinus Egyetemen elhelyezett plakátok segítségével történt. Informális kapcsolatokat és hivatalos levelező fórumokat felhasználva kellően széles csoporthoz tudtuk eljuttatni a konferencia hírért.

A kiadványba kerülő szócikkek kiválasztása már az év elején megtörtént. Ezután zajlott a szerzői és kiadói engedélyek összegyűjtése a fordításra, amit minden esetben örömmel rendelkezésünkre bocsátottak. A fordítás, lektorálás és tördelés a vártnál nagyobb munkával járt, ezért a kiadvány csak a konferenciát követően készült el elektronikus és nyomtatott változatban. A kiadvány elektronikus változata elérhető a *Kormányzás, Közpénzügyek, Szabályozás* c. on-line folyóirat honlapján (<http://kormanyzas.hu/>).

A Program megvalósításában közreműködők:

A szervezési feladatokban közreműködtek:

Mike Károly (BCE), Szalai Ákos (BCE), Szilágyi Katalin (MNB), Vörös András és a Széchenyi István Szakkollégium más (diák) tagjai.

¹ Amennyiben a szakmai beszámoló a Program valamely fázisában született részeredmény(ek) bemutatására szolgál, a beszámolót csak az adott részeredményre vonatkozóan kell értelemszerűen kitölteni.

A konferencián előadóként vagy moderátorként részt vettek:

Madarász Kristóf (London School of Economics), Vincze János (BCE és MTA-KTI), Bölcseki Vanda (Infrapont Kft.), Cserne Péter (Tilburg University), Szalai Ákos (BCE), Balogh Virág (GVH), Király Júlia (MNB), Kováts Surd (GVH), Kóczán Gergely (MNB)

A konferencia honlapját szerkesztette:

Csák Máté (SZISZ – Széchenyi István Szakkollégium)

A kiadványba kerülő írásokat fordították:

Borsos Eszter, Farkas Eszter (SZISZ), Gubik Gabriella (SZISZ), Molnár Tímea Laura (CEU), Révész Gábor (SZISZ), Udvari Zsolt (SZISZ).

A fordításokat lektorálták:

Mike Károly (BCE), Molnár Tímea Laura (CEU), Szalai Ákos (BCE)

A kiadványt szerkesztették:

Mike Károly (BCE), Szalai Ákos (BCE)

A kiadványt tördelte:

Mészáros János (Aula Kiadó Kft.)

A borítót tervezte:

Csák Máté (SZISZ)

2. Részletesen ismertesse és értékelje a Program eredményeit!

- szakmailag / tudományos szempontból
- a pályázati célkitűzésekkel összefüggésben
- újszerűség bemutatása
- a továbbfejlesztés lehetőségei (pl. Program kiterjesztése, további kutatás, módosítás szükségessége)
- az eredmények hasznosításának lehetőségei

A Program szakmai szempontból magas színvonalú eredményekkel zárult. A 2010. október 5-én rendezett konferencián színvonalas előadások és kerekasztal-beszélgetés zajlott a fogyasztói hitelezés fontosabb kérdéseiről, problémáiról. Az egész napos rendezvényen a jelenlévő hallgatóság folyamatosan elérte a 40-50 főt. A hallgatók között különböző egyetemek oktatói, munkatársai, kutatók, vállalatok és más szervezetek képviselői, a sajtó képviselői illetve – nem utolsósorban – egyetemi hallgatók is szerepeltek. Összességében azt mondhatjuk, hogy a konferencia híre és tartalmi kellően széles réteghez jutottak el, akiket az on-line és helyszíni regisztráció segítségével e-mailen is tájékoztatni tudtunk pl. a konferenciaanyagok honlapra kerüléséről illetve a kiadvány megjelenéséről.

A konferencia honlapja, a kapcsolódó anyagokkal megtekinthető a <http://fogyhitel.szisz.hu> oldalon.

A konferencia szakmai programja az alábbi volt:

1. szekció:

Fogyasztók a hitelpiacon: közgazdasági elméleti megfontolások. Fogyasztói viselkedés és normatív következmények

Madarász Kristóf (London School of Economics):

Viselkedési közgazdaságtan – amennyiben az a fogyasztói hiteleket érinti

Vincze János (Budapesti Corvinus Egyetem és MTA KTI):

Ki mit tud, és ki nevet a végén?

Bölcskei Vanda (Infrapont Kft.):

A fogyasztók intertemporális döntései a hitelkártya piacon

2. szekció:

Szabályozási alapvetések: elmélet és a (magyar) gyakorlat értékelése, elemzése

Cserne Péter (Tilburg University):

A fogyasztói hitelezés szabályozása: paternalizmus a szerződési jogban?

Szalai Ákos (Budapesti Corvinus Egyetem):

Magyar fogyasztói hitelszerződések: joggazdaságtani elemzés

Balogh Virág (GVH):

A hatóság tapasztalatai a pénzügyi piacokon

Kerekasztal:

Fogyasztói hitelek szabályozása: Érintettek, szabályozók és szabályozottak

Résztevők:

Király Júlia (MNB)

Harmati László (FHB)

Kováts Surd (GVH)

Moderátor:

Kóczán Gergely (MNB)

A fordításkötet szakmailag magas színvonalú, a felkészült szakkollégista fordítók és a szakmában járatos lektorok munkájának köszönhetően. A fordításra kijelölt írások kurrens tudományos problémákkal foglalkoznak, releváns szócikkek a rendezvény témájában, így kiválóan kiegészítik.

A kiadvány on-line formában megtekinthető a *Kormányzás, Közpénzügyek, Szabályozás* c. on-line folyóirat honlapján (<http://kormanyzas.hu/>), nyomtatott változatban pedig jelen beszámolóhoz mellékeljük.

A kiadványkötet az alábbi cikkek fordításait tartalmazza:

Bar-Gill, O., Epstein, R. A. (2007):

Consumer Contracts: Behavioral Economics vs. Neoclassical Economics.

Frederick, S., Loewenstein, G., O'Donoghue, T. (2002):

Time Discounting and Time Preference: A Critical Review.

Glaeser, E. L. (2006):

Paternalism and Psychology.

Hynes, R., Posner, E. A. (2001):

The Law and Economics of Consumer Finance.

A Program megvalósítása során létrejött eredményeket mind a fogyasztói hitelezés témakörével foglalkozó tudományos közösség, mind az érdeklődő egyetemi hallgatók és laikus párbeszédét és tájékozódását segítik. Mivel a konferencia anyagai és az elkészült kiadványkötet on-line formában is elérhetők, így minden érdeklődő hozzáférhet a Program eredményeihez. A konferenciára a helyszínen vagy a honlapon regisztrálók e-mailben külön tájékoztatást kaptak az újonnan felkerült anyagok elérhetőségéről. A Program eredményei hozzájárulnak ahhoz, hogy az érdeklődő fogyasztók megismerjék a fogyasztói hitelezés tudományos és szabályozási megközelítésű problémáit, kérdéseit, és ezáltal nagyobb tudással, felkészültséggel rendelkezzenek a témában.

3. Sorolja fel, és mellékelten csatolja a Programmal (annak eredményeivel) összefüggésben született tanulmányokat, kiadványokat, publikációkat, előadásokat, stb.! A Program végrehajtása mennyiben segítette a Programban résztvevők tudományos előmenetelét?

A konferencián elhangzott előadások:

Madarász Kristóf (London School of Economics):

Viselkedési közgazdaságtan – amennyiben az a fogyasztói hitelekkel érinti

Vincze János (Budapesti Corvinus Egyetem és MTA KTI):

Ki mit tud, és ki nevet a végén?

Bölcskei Vanda (Infrapont Kft.):

A fogyasztók intertemporális döntései a hitelkártya piacon

Cserne Péter (Tilburg University):

A fogyasztói hitelezés szabályozása: paternalizmus a szerződési jogban?

Szalai Ákos (Budapesti Corvinus Egyetem):

Magyar fogyasztói hitelszerződések: joggazdaságtani elemzés

Balogh Virág (GVH):

A hatóság tapasztalatai a pénzügyi piacokon

Fogyasztói hitelek szabályozása: Érintettek, szabályozók és szabályozottak (kerekasztal-beszélgetés)

Résztvevők:

Király Júlia (MNB)

Harmati László (FHB)

Kováts Surd (GVH)

Moderátor:

Kóczán Gergely (MNB)

Az előadások diái és az elmondottak alapján készült összefoglalók – amennyiben ehhez az előadó hozzájárult – megtalálhatók a konferencia a honlapján.

A kiadványkötet:

Mike Károly – Szalai Ákos (szerk.): Fogyasztók a hitelpiacon – viselkedés és szabályozás. Széchenyi Füzetek, vol. 18; Kormányzás Könyvek, vol. 1, 2010.

A kötet on-line változata elérhető: <http://kormanyzas.hu/>

A rendezvény honlapja: <http://fogyhitel.szisz.hu/>

A Program mind a konferencián előadók, mind a kiadványkötet elkészítésében közreműködők szakmai fejlődését és előmenetelét segítette. Az előadók széles hazai szakmai és laikus érdeklődő közönség előtt beszélhettek. A Program – ebből a szempontból vett – legnagyobb haszna valószínűleg a kiadványkötet fordításában közreműködő szakkollégisták szakmai fejlődése, akik a cik克福rdítás révén publikációs lehetőséghez jutottak. Ez a teljesítmény az egyetemi évek során kimagasló, amely nem jöhetett volna létre a Program megvalósulása nélkül.

4. Mutassa be, a Program megvalósítása mennyiben felel meg az eredeti szakmai tervnek (ütemezés, eredmények, esetleges eltérések indokai, különös tekintettel a támogatási szerződés módosítása nélkül végrehajtottakra)!

A Program megvalósítása szinte minden részletében megfelelt a végső szakmai tervnek. Ugyan az év elején szükség volt egy szerződésmódosításra – mivel a konferencia meghívott előadói tavasszal nagyon elfoglaltak voltak, így a rendezvényt

őszre kellett átmozgatni –, de ekkor vállalt ütemezést sikerült tartani. Egy kisebb késés fordult elő: fordítási és lektorálási nehézségek miatt a fordításkötet nem készült el a konferenciát megelőzően. Azonban nem sokkal a rendezvény után az on-line változat már elérhető volt, illetve valamivel később a nyomtatott változat is elkészült, amiről a konferenciára regisztrált hallgatóságot e-mailben értesítettük.

5. Amennyiben rendelkezésre áll, csatolja a Program résztvevői / célcsoportja által készített értékelést!

Kelt: Budapest, 2010. december 5.

Szakmai felelős aláírása

Kedvezményezett (képviselőjének
cégszerű) aláírása